EILANDSRAAD VAN ARUBA

Notulen 1968 No. 2

NOTULEN

van de openbare vergadering van de Eilandsraad

op vrijdag 26 januari 1968 om 8.00 uur des ochtends.

Behandelde onderwerpen:

VOORZITTER: O.S. Henriquez, Gezaghebber.

SEKRETARIS: A.J. Booi, Sekretaris van het Eilandgebied.

Aanwezig zijn de leden: A.Werleman, F.L.Maduro, D.I,Leo, C.B.Boekhoudt, E.M. de Kort, A.M.Arends, C.Yarzagaray, M.Croes, D.G.Croes, C.Lacle, G.F.Croes, O.Croes, J.A.C.Alders, H.R.Dennert, L.A.I.Chance, G.A.Oduber, V.Kock, B.R.Werleman, E.R.Finck, D.Tromp, alsmede gedeputeerde T.Leest.

Afwezig is het lid: D.C.Mathew.

DE VOORZITTER: De openbare vergadering van de Eilandsraad is hiermede geopend. Aan de orde is eerste en enig agendapunt.

1. Maatregelen om tot uitvoering van artikel 70 van de "Staatsregeling van de Nederlandse Antillen" te geraken.

DE HEER F.L.MADURO: Señor Presidente, en vista cu den e ultimo reunion tratando e asunto di conservacion di autonomia di Aruba a ser demostra claramente cu e partido cu ta apoya e Gobierno Central lo bay di acuerdo cu e cambionan proponé pa e Reglamento Insular di Antillas Holandes, cambionan cual, segun nos opinion, ta un infraccion riba nos autonomia insular.
En vista cu e Gobierno Insular ta dispuesto a todo costo pa defende su autonomia, en vista cu articulo 70 di e Reglamento di Estado di Antillas Holandes ta habri e posibilidad pa tal decisionnan cu ta contra e interes di un of mas Territorio Insular di Antillas por ser apelá, en vista cu ya den pasado e Conseho aki, na aña 1951, a adopta un mocion pa instala derecho di apelacion tal como ta para den articulo 70 di e Reglamento di Estado di Antillas Holandes, en vista cu awor mas cu nunca tin e necesidad pa defende nos autonomia, en vista tambe cu ya den e reunion anterior e parti politica a ser discutí extensivamente tratando e asunto aki, lo mi kier ta masha corto y den nomber di partidonan di Gobierno di e Territorio Insular lo mi kier entrega un mocion pa pidi Gobierno Holandes di haci uso di articulo 70.
Mi kier pasa over na e mocion y pidi pa tur miembronan tanto di Gobierno tanto di oposicion pa awe ser corto y zakelijk pa asina nos por caba mas pronto cu e asunto aki.

E mocion ta lo siguiente:

MOTIE

De Eilandsraad van het Eilandgebied Aruba op heden 26 januari 1968 in openbare vergadering bijeen:

Gelet op het feit dat artikel 70 van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen de mogelijkheid biedt bij Algemene Maatregel van Rijksbestuur regelen te stellen omtrent de gevallen waarin de vaststelling van een door de Staten goedgekeurde ontwerp-landsverordening niet zal geschieden dan na goedkeuring van een in die Algemene Maatregel aan te wijzen instantie;

OVERWEGENDE

- dat in het verleden bij herhaling is gewezen op de wenselijkheid van invoering van een dergelijke voorziening, die in feite een vorm van beroep is;
- dat reeds in 1951 door de Nederlandse Regering, die ook geheel doordrongen was van de wenselijkheid van invoering van het beroepsrecht, een voorontwerp van een Algemene Maatregelen van Rijksbestuur als bedoeld in Artikel 70 van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen, werd opgesteld;
- dat dit voorontwerp in 1953 werd omgewerkt en aan de Eilandsraden van de eilandgebieden voor advies werd verzonden;
- dat het gewijzigde ontwerp evenwel om diverse redenen nooit het Publicatieblad heeft bereikt;
- dat het thans bij de Staten aanhangig gemaakte ontwerp tot wijziging van de Eilandenregeling, beogende een drastische beknotting van de eilandelijke autonomie, duidelijk aantoont hoe de belangen van een eiland, waarvan de meerderheid in de Eilandsraad niet in de Landsregering vertegenwoordigd is, door de Staten kunnen worden benadeeld;
- dat een geval zoals bedoeld in Artikel 70 van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen zeker aanwezig moet worden geacht wanneer het betreft een landsverordening tot wijziging van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen inhoudende beperking van het reeds verkregen zelfbeschikkingsrecht van een of meer eilandgebieden;
- dat het beroepsrecht, wil het bij de bestaande politieke verhoudingen in de Nederlandse Antillen voor verwezenlijking vatbaar zijn, moet kunnen worden uitgeoefend bij besluit van de Eilandsraad genomen met volstrekte meerderheid van stemmen:

BESLUIT:

ter kennis van de Regering van het Koninkrijk te brengen:

1. dat de Eilandsraad van Aruba aandringt om op zo kort mogelijke termijn over te gaan tot vaststelling van de in Artikel 70 van de Staatsregeling Nederlandse Antillen genoemde Algemene Maatregel van Rijksbestuur, die de mogelijkheid dient in te houden in beroep te komen tegen iedere landsverordening, die tegenstrijdig is met de belangen van een of meer der eilandgebieden;
2. dat de Eilandsraad van Aruba tevens verzoekt om bij de vaststelling van deze Algemene Maatregel van Rijksbestuur duidelijk te stellen dat aan de Eilandsraad van het betrokken eilandgebied het recht toekomt om te beoordelen wanneer de belangen van het eilandgebied hantering van Artikel 70 van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen vorderen;

en gaat over tot de orde van de dag.

De motie van de heer Maduro wordt ondersteund door de leden Werleman en Maduro.

DE VOORZITTER: De vergadering zal thans geschorst worden voor 5 minuten om de andere leden in de gelegenheid te stellen kennis te nemen van deze motie en dan zal de motie aan de orde worden gesteld.

De Voorzitter schorst de vergadering.

De Voorzitter heropent de vergadering.

DE VOORZITTER: De indieners van de motie krijgen in de eerste plaats de gelegenheid het woord te voeren. De heer Maduro heeft reeds het woord gevoerd.
Wenst de heer Werleman het woord ?

DE HEER A.WERLEMAN: Señor Presidente, e asunto aki ta conoci pa tur hende caba y nos tur sabi "de que se trata". Nos ta kere cu ta bon pa nos entama e asunto aki den varios fase mescos cu e hendenan lo kier entama behandeling di Eilandenregeling.
Primeramente nos a pidi pa e Staten y Regering trek e asunto in, si ta posibel. Awor nos ta kere cu tempo a yega pa nos bay den segundo fase, dus pa regla e beroepsrecht.
Esaki seguramente ta necesario como cu den e toelichting riba e Staatsregeling tin scirbi cu nos no mester warda te ora cu e baca hoga. Eigenlijk e ta traha preventief manera nan ta bisa. Nos tambe ta kere cu preveni ta mihor cu cura. Pesey nos ta presenta e mocion aki y nos tin e completo confiansa cu Gobierno Holandes sabi di hunga un politico parlamentario mihor cu e oposicion. Masha danki, Señor Presidente.

DE HEER A.M.ARENDS: Señor Presidente, ya mi coleganan, Señores Maduro y Werleman a papia riba esaki caba y manera nan a bisa e caso ta conoci. Asina ta na nomber di mi fraccion nos lo steun e mocion aki 100%.

DE HEER G.A.ODUBER: Mijnheer de Voorzitter, punt van orde, ik wil heel even vragen of de motie in behandeling of het agenda-punt?

DE VOORZITTER: De motie is nu in behandeling. Straks gaan wij door met het agenda-punt.

DE HEER G.A.ODUBER: Ik heb de indruk, Mijnheer de Voorzitter, dat het enig agenda-punt eerst behandeld moet worden vóór een motie.

DE VOORZITTER: Het agenda-punt is nog steeds aan de orde en gedurende de behandeling van dit agenda-punt is dus een motie aan de orde gesteld. Zodra de motie is afgehandeld gaan wij door met het agenda-punt als daar dan nog behoefte aan is.

DE HEER G.A.ODUBER: Ik heb gemeend dat in het verleden anders gewerkt werd.

DE VOORZITTER: Dat is inderdaad zo. Wij hebben het wel eens anders gedaan, dat wij eerst de ronden afwerken en dan twee ronden van de motie, maar het hoeft dus niet. Het is eigenlijk zó, dat men dus eerst wanneer een motie wordt ingediend meteen de motie in behandeling brengt.

DE HEER G.A.ODUBER: Aan wie ligt de werkwijze van deze nieuwe stelling?

DE VOORZITTER: Dit is geen nieuwe stelling. Dit is de normale stelling, Mijnheer Oduber. Maar ik ben niet van plan hierover met U te gaan discussieren.

DE HEER G.A.ODUBER: Dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, krijgen wij na deze motie nog de kans te spreken over het agenda-punt?

DE VOORZITTER: Ja, zeker, Mijnheer Finck. U kunt ook naar aanleiding van de motie spreken.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik heb geen bezwaar welk eerst behandeld wordt, maar ik wil alleen maar ter voorkoming van misverstanden vragen of na de motie........

DE VOORZITTER: Nee, Mijnheer Finck, zodra de motie is behandeld gaan wij door met de eerste ronde van het agenda-punt.

DE HEER E.R.FINCK: Dan voer ik het woord in de tweede ronde.

DE VOORZITTER: Dus U wilt aangetekend hebben dat U het woord in de eerste ronde hebt gevoerd.

DE HEER E.R.FINCK: Ja, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: U ook, Mijnheer Oduber?

DE HEER G.A.ODUBER: Ja, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Mijne heren, laten wij de zaak niet meer belachelijk maken. Als U in de eerste ronde wenst te spreken, dan kunt U spreken. Wenst U in de eerste ronde te spreken?

DE HEER O.CROES: Señor Presidente, na e momento aki ora Señor Presidente bisa cu nos ta bay na trata e mocion y despues di e motie Raad lo haya e privilegio di sigui papia riba e agenda-punt. Pues na e momento aki mi mester bisa cu ta depende con e bay cu e motie.

DE VOORZITTER: Mijnheer Chance, geldt precies hetzelfde voor U?

DE HEER L.A.I.CHANCE: Ja, Mijnheer de Voorzitter.

DE VOORZITTER: Zijn er nog andere leden die het woord wensen te voeren in de eerste ronde over de motie? Zo niet, dan gaan wij over tot de tweede ronde.
Wenst nog iemand het woord te voeren in de tweede ronde?
Wenst iemand hoofdelijke stemming over de motie. De heren Maduro, Chance en Finck vragen hoofdelijke stemming.

De motie wordt aangenomen met 11 stemmen vóór en 9 stemmen tegen.

Vóór stemden de leden: D.G.Croes, D.I.Leo, C.E.Lacle, C.B.Boekhoudt, A.Werleman, E.M. de Kort, F.L.Maduro, M.Croes, G.F.Croes, C.Yarzagaray en A.M.Arends.

Tegen stemden de leden: L.A.I.Chance, E.R.Finck, O.Croes, V.Kock, B.R.Werleman, G.A.Oduber, H.R.Dennert, J.A.C.Alders en D.Tromp.

DE VOORZITTER: Wij gaan thans voort met de behandeling van het onderhavige agenda-punt.
Zijn er leden, die het woord wensen te voeren in de eerste ronde?
Mijnheer Werleman, wenst U als aanvrager van deze vergadering nog het woord?

DE HEER A.WERLEMAN: Ta un disapunto cu di otro banda nos no por a haya e çooperacion tan necesario pa defende un interes asina grandi pa Aruba. Berdaderamente den pasado nos por a mira cu nan gran lider a lucha pa nan autonomia masha hopi. Pero esnan cu a keda tras pa tuma su tarea over a laga su gran idealnan na caya. Masha danki.

DE HEER E.R.FINCK: Wij werden hier ergens vanochtend vroeg na een rustige nacht overdonderd met een motie. Maar ik geloof niet, dat wij allemaal doordrongen zijn van de waarde van deze motie en wat het allemaal inhoudt. U hebt gezien dat onze fraktie er tegen gestemd heeft en naar aanleiding van het feit dat deze fraktie het zelfs niet nodig geoordeeld achtte deze motie te gaan bestuderen, omdat wij weten uit welke hoek deze zaken waaien. Straks in de tweede ronde zal ik namens deze fraktie een verklaring afleggen die uiteindelijk klare wijn schenkt en duidelijk te kennen geeft waarom wij niet meedoen aan enige poppenkast-affaire. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER O.CROES: Señor Presidente, igualmente mi kier bisa cu Señor Presidente a weita cu nos a bay contra e mocion aki.
Como nos a bisa den e reunionnan anterior cu aki ta trata di asuntonan serio y nos ta weita for di e banda ey nan ta bin cu wega den e caso aki. Señor Presidente, pues ami tambe kier papia den segundo ronde aki rato algo en cuanto e punto di vista di nos partido. Masha danki, Señor Presidente.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, als het mogelijk is, wil ik graag het woord voeren in de tweede ronde.

DE HEER C.YARZAGARAY: Señor Presidente, si ta necesario mi ta bolbe bek den segundo ronde. Mi ta reserva e derecho.

DE VOORZITTER: Het woord is aan de heer M.Croes. Spreekt U als raadslid of als gedeputeerde?

DE HEER M.CROES, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag het woord willen voeren als gedeputeerde, maar dan met begrip dat alle raadsleden reeds gesproken hebben.

DE VOORZITTER: Daarom vraag ik het juist. Er zijn geen andere leden die het woord wensen te voeren.

DE HEER M.CROES, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, mi ta sumamente contento cu Eilandsraad awe mainta den un corto tempo a dicidi pa tuma un paso asina importante manera acercá Gobierno di Reinado pa pidi implementacion di articulo 70 di constitucion di Antillas Holandes.
For di historia tempran di autonomia di Aruba tabata evidente cu Aruba principalmente tabatin mester di cierto garantianan pa sabi warda su derechonan dentro di un constelacion autónomo.
E deseo di Aruba pa autonomia a nace exactamente for di e hecho cu den pasado e isla aki su interesnan a sufri door di dominancia di cierto banda. Dominancia contra cual nos lidernan politico a tuma pasonan decisivo y serio. Ta lastima cu durante e curso di añanan e articulo cu ta duna nos derecho di apelacion no a worde implementa a pesar di algun esfuerso.

Pero mihor laat cu nunca. Mi ta contento cu awe nos a tuma e paso aki cu si Gobierno di Corona ta di acuerdo cu nos anto lo sali un werking preventivo for di e articulo aki.
Pesey mi no por comprende con un hende cu antayera a yega Aruba pa gana su pan ta bin referi na nos decision awe mainta como un poppenkast-affaire. Señor Presidente, mi no ta para wak e grensgeschil cu Surinaam tin y yamele un poppenkast-affaire. No ta mi competencia pa huzga esey.
Igual cu mi no ta haya cu un hende cu a bin antayera aki ta bin huzga nos asuntonan serio como un poppenkast-affaire. Ey ta mustra con hopi aprecio e hendenan manera e grupo aki tin pa Aruba y pa Arubiano, pa Aruba unda nan ta gana nan pan y unda nan a crece, prospera y bira grandi.
Mi no por comprende con Señor Osbaldo Croes ta bin acusa nos di falta di seriedad di tratamento di e asunto aki.
Señor Presidente, mas serio no por. Nos a presenta nos caso. Nan di cu nan no a haya necesario pa studiële. Esey ta falta di seriedad di nan banda y no di nos banda. Pero manera mi a bisa den reunion pasá, "Los perros ladran y la caravana pasa".

DE VOORZITTER: Thans gaan wij over tot de tweede ronde.

DE HEER A.WERLEMAN: Señor Presidente, solamente mi kier haci un remarca chikito en cuanto loke un di e miembronan a bisa cu nos ta hunga wega. Señor Presidente, mi ta convenci cu esaki ta algo masha necesario. Esaki ta algo grandi y importante. Ta duel mi cu nan a nenga nos nan cooperacion. Mi kier puntra e miembro concerni, Señor Presidente, cu si su lider, kende e tempo ey a pleita asina tanto pa e autonomia aki den cual ta inclui tambe e dos puntonan aki y tur loke ta trata di eleccion di Eilandsraad. E a bringa pa mantene esaki y pa trece pone den Eilandenregeling. Mi kier puntra si esey tambe tabata wega di su banda? Awor cu nos tambe ta haci mescos pa mantene y pa laga ni un tiki di e derecho bay pa Gobierno Central, esaki ta wega? Masha danki.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik moge U verzoeken namens deze fraktie om met de motie die aangenomen werd een half uurtje geleden waarvan gevraagd wordt afschrift te sturen aan 6 adressen, de notulen van deze vergadering bij te sturen.
Mijnheer de Voorzitter, wij hebben hier een verklaring namens deze fraktie die niet direkt bemoeienis heeft met de inhoud van deze motie, maar met de hele zaak. Vanaf haar ontstaan werd hier door de partijen, die het Bestuurscollege steunen motie ingediend en vergadering aangevraagd.
Ik heb reeds gezegd, enkele vergaderingen geleden, dat het voor het eerst in de geschiedenis van de Antillen voorkomt, dat er door de Regeringsgroep zoveel vergaderingen worden bijeengeroepen en zoveel moties worden ingediend. Mijnheer de Voorzitter, het schijnt dus, zoals ik reeds gezegd heb in de laatste vergadering, dat de leden van de bestuurspartijen niet altijd weten waar de heren naar toe willen en niets weten van het Bestuurscollege. Vandaar natuurlijk dat zij altijd weer vergaderingen moeten aanvragen. Ik vraag mij af, zou het niet beter geweest zijn, als men inderdaad zuiver en zakelijk te werk wilde gaan, als het Bestuurscollege niet de vergaderingen had bijeengeroepen maar de Eilandsraad eerst bijeen had geroepen? Wij zouden dan meer de indruk hebben dat het van een neutraal lichaam kwam tegenover de raadsleden.
Maar er werd altijd politiek mee gedreven door de leden van een partij om een vergadering aan te vragen die vertegenwoordigd zijn in een Bestuurscollege.
Mijnheer de Voorzitter, namens de fraktie van de Partido Patriotico Arubano wens ik het navolgende naar voren te brengen.

Namens de fraktie van de Partido Patriotico Arubano wens ik het navolgende naar voren te brengen:

Onder het mom van "meer autonomie voor Aruba voor te staan", laten de partijen, die momenteel het Bestuurscollege van Aruba in handen hebben, geen middel ongebruikt, om het volk een rad voor de ogen te draaien. Deze tactiek is blijkbaar nodig om de aandacht van het Arubaanse volk af te leiden van de feitelijke onmacht en onkunde, waarmede door de huidige bestuurders wordt opgetreden.
Belangrijke zaken - zoals de tijdige indiening van de eilandsbegroting - wordt achterwege gelaten, terwijl deze bestuurders hun kostbare tijd verkwanselen aan allerlei dwaasheden, die slechts kunnen bewijzen, dat de betrokken partijen in werkelijkheid niet - ik herhaal niet - de autonomie van Aruba voorstaan, doch juist andersom, het kolonialisme via een achterdeur opnieuw in de Antillen willen doen introduceren.

Een week geleden ongeveer, hebben wij in deze Raad reeds meegemaakt met welke drogreden de betrokken partijen zichzelf als de voorvechters voor de autonomie van Aruba hebben willen voorstellen aan het volk.
Na de debatten - waarbij van deze zijde met zakelijke en niet weerlegde argumenten aangetoond werd, dat de door de Regering van de Nederlandse Antillen bij de Staten ingediende ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Eilandenregeling in tegenstelling tot de beweringen van die partijen, geenszins de autonomie van Aruba aantastte, doch deze juist zou vergroten door namelijk, onder andere aan de Eilandsraad - de volksvertegenwoordiging van Aruba dus - het recht te geven om zelf de door haar benoemde gedeputeerden naar huis te sturen, wanneer zij niet langer het vertrouwen van de Raad genieten en nu de comedie die de betrokken partijen hebben willen spelen een grote fiasco is geworden, zijn zij met een nieuwe vondst gekomen om te zien of zij daarmede een betere kans kunnen maken.

Ook deze poging is tot mislukking gedoemd, omdat ook dit maal niets anders beoogd wordt, dan het volk te misleiden. Men wil doen voorkomen, alsof men Aruba bepaalde garanties wil bieden, door namelijk voor te stellen dat een Algemene Maatregel van Rijksbestuur moet worden uitgelokt, waarbij regelen gesteld moeten worden omtrent de gevallen waarin, desverzocht, de vaststelling van een door de Staten goedgekeurde ontwerp-landsverordening niet zal geschieden dan na goedkeuring van een in die Algemene Maatregel van Rijksbestuur aan te wijzen instantie.

De mogelijkheid daartoe wordt gegeven in artikel 70 van de Staatsregeling. Men wil dus hebben, dat een instantie buiten de autonome sferen van de Nederlandse Antillen een regeling instelt, waarbij een door de volksvertegenwoordiging van de Nederlandse Antillen goedgekeurde ontwerp-landsverordening niet zal worden vastgesteld, dan na goedkeuring van een instantie aan te wijzen door die Algemene Maatregel van Rijksbestuur.

Voorgesteld wordt dus de autonomie van de Nederlandse Antillen te kortwieken. De macht van de volksvertegenwoordiging wil men beknotten en ondergeschikt maken aan een instantie, die geheel buiten de Antillen om moet worden aangewezen. Dat deze beknotting van de autonomie van de Nederlandse Antillen onaanvaardbaar is voor de Partido Patriotico Arubano moet duidelijk zijn. De autonomie is voor de Partido Patriotico Arubano een zeer belangrijke en principiële zaak, waarmede niet mag worden gesold.

Dat de initiatiefnemers het lef hebben te beweren, dat deze zaak ter tafel wordt gebracht ter bescherming van de autonomie van Aruba, is meer dan treurig en kan alleen maar bewijzen, dat deze partijen geloven,

dat het volk van Aruba hen niet door heeft.

Mijnheer de Voorzitter, wij kunnen ons niet voorstellen, dat de initiatiefnemers niet bekend zijn met de bepaling van artikel 88 van de Staatsregeling. Deze bepaling schrijft reeds voor, dat de betreffende ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Eilandenregeling Nederlandse Antillen niet kan worden aangenomen dan met de stemmen van twee derden van het wettelijk aantal leden, doch bovendien, dat de landsverordening niet in werking treedt, alvorens zij door de Koning is goedgekeurd.

Wat wil men nog meer, Mijnheer de Voorzitter?

In artikel 88 wordt dus reeds bepaald, dat de betreffende landsverordening niet in werking zal treden, dan nadat door de Koning de goedkeuring daaraan is gegeven. De regeling, die men via een Algemene Maatregel van Rijksbestuur wil doen creeren, bestaat in dit geval dus reeds, en wel krachtens een bepaling van de Staatsregeling zelf, met alle garanties die de Staatsregeling als op één na, de hoogste wettelijke regeling geldend in de Nederlandse Antillen biedt.
Hieruit blijkt dus overduidelijk, dat wat de initiatiefnemers hier doen, nutteloos is en niets anders is dan proberen het volk een rad voor de ogen te draaien. Daaraan doet de Partido Patriotico Arubano niet mee.

De Partido Patriotico Arubano is volgens de laatste uitspraak van het volk de grootste partij op Aruba. Tegenover de Partido Patriotico Arubano - in de Raad vertegenwoordigd met de grootst mogelijke minderheid, namelijk 10 van de 21 zetels, staat de kleinst mogelijk meerderheid, verdeeld in vier groeperingen, namelijk 11 zetels, die sterk afwijkende doelstellingen op na houden.

De kiezers van de Partido Patriotico Arubano hebben doelbewust hun stem uitgebracht op een partij, waarvan vaststaat welke beginselen deze partij voorstaat. Een zeer groot gedeelte van het volk van Aruba heeft aan de Partido Patriotico Arubano dus de voorkeur gegeven, hetgeen blijkt uit de 10 behaalde zetels in deze Raad.

Daartegenover staat de Arubaanse Volks Partij, die niet eens rechtspersoonlijkheid bezit en waarvan nergens vastgelegd is wat deze partij voorstaat. Deze partij is volkomen afhankelijk van degene die toevallig als leider optreedt voor de besluitvorming, een besluitvorming dus, die geheel los van het volk plaatsvindt. Deze partij kan derhalve in principiële zaken de mening van de kiezers niet verkondigen.

Ten aanzien van de Partido Revolutionario di Obrero is vorige week officieel bekend gemaakt, dat 6 van de 8 kandidaten van deze partij het huidig raadslid niet langer erkennen als vertegenwoordiger van deze groepering. Binnen de partij zelf dus, is gebleken dat het huidig raadslid niet mag spreken voor de grote meerderheid van de exponenten van deze partij. Kan hij dan wel namens het volk van Aruba spreken?
Bij de twee andere partijtjes is het niet anders gesteld.

De Union Nacional Arubano waait, uit politiek opportunisme zoals gebruikelijk, met alle winden mee.

Van de Partido Independiente Arubano is bekend, dat de vertegenwoordiger van deze partij zich van de Arubaanse Volks Partij distancieerde, een eigen partijtje oprichtte, die gezien de verkiezingsuitslag bij het volk niet in goede aarde is gevallen.

Menen de exponenten van deze groeperingen serieus, dat zij de vertolkers zijn van de wensen van de Arubaanse bevolking? Wij betwijfelen dit ten zeerste.

Van den beginne af hebben wij gesteld, dat de wens tot uitbreiding van de eilandelijke autonomie een zeer belangrijke aangelegenheid is, die grondige studie vereist. Aruba heeft er recht op dat men dit degelijk en serieus aanpakt. Zoals het nu gaat dreigt de zaak een farce te worden.

De Partido Patriotico Arubano heeft onlangs bij de instelling van de commissie ter bestudering van de mogelijkheden tot uitbreiding van de eilandelijke autonomie te goeder trouw haar volledige medewerking gegeven onder andere door twee leden van deze commissie aan te wijzen. Het werk van deze autonomie-commissie wordt door deze dilettanterige aanpak volledig doorkruist.

Aan de foutieve gang van zaken kan en mag de Partido Patriotico Arubano geen medewerking verlenen.
De Partido Patriotico Arubano voelt zich daarom genoodzaakt zich ernstig te beraden of zij aan de werkzaamheden van deze commissie kan blijven deelnemen. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER O.CROES: Señor Presidente, remarcabel ta cu durante e ultimo reunionnan cu a tuma lugar en cuanto mas autonomia pa Aruba nos por a tende for di un of mas miembro di Raad menciona en relacion cu e asunto aki e gran lider di Partido Patriotico Arubano, esta Juancho Irausquin. Señor Presidente, e homber ey tabata un di e gran luchadornan pa e isla di Aruba y pa Antillas. Pero tempo cu e tabata na bida e hendenan ey a purba di caba cu e homber ey na tur sorto di manera, hasta e mes un grupo di politiconan tabata insinua cu difunto Juancho tabata busca manera di bende Aruba cu Venezuela. Esey en cuanto e asunto ey Señor Presidente.

Mi ta duda cu ora un periodo di 32 aña ta envolvi bo por papia di antayera.

Na nomber di fraccion di Partido Patriotico Arubano mi ta desea di bisa lo siguiente:
Bao di e capa di "busca mas autonomia pa Aruba" e partidonan cu ta forma e actual Bestuurscollege ta haci tur nan posibel pa tira santo den wowo di pueblo pa tapa nan fayonan gubernamental.
Aparentemente esaki ta necesario pa kita atencion di pueblo for di e hecho cu e Bestuurscollege aki ta actua cu falta di capacidad.
Cosnan importante, manera por ehempel entrega di presupuesto insular na Eilandsraad cual ta 3 1/2 luna laat, mientras cu miembronan di Bestuurscollege ta perde nan tempo cu tur sorto di asuntonan di menos importancia. Esaki ta proba cu e partidonan menciona en realidad no ta busca mas autonomia pa Aruba pero loke nan ta haciendo actualmente lo resulta net contrario, esta nan ta bolbe trata di introduci colonialismo pa porta di patras.
Pasobra, un siman pasa nos a presencia den Raad aki cu ki sorto di pretension e partidonan aki kier a presenta nan mes como luchadornan pa autonomia di Aruba. Pretensionnan sin ningun base concreto. Pretensionnan cu como si fuera Aruba ta worde y lo worde trapa politicamente y economicamente.
En contra di sorto di pretensionnan asina cu ta sali di mentenan envenená cu codishi y egoismo, nos a mustra den e debatenan anterior di nos banda cu argumentonan serio cu entre otro e projekto di ley pa cambia Eilandenregeling cu actualmente ta na Staten no ta y lo no kita nada for di nos autonomia.

Al contrario, en parte, e ta haci autonomia di Aruba mas amplio.
Eilandsraad, e representacion di pueblo, ta haya entre otro e derecho pa manda diputadonan cu e mes a nombra, cas; ki ora resulta cu nan no ta conta cu confiansa di Raad mas. E parti cu ta regla asunto di trafico motorisa di tur islanan Antillano ni tampoco e ley pa regla votamento den Antillas ta kita of lo kita algo di nos autonomia.
Pues awor cu e comedia cu e partidonan aki kier a hunga ta resultando un fiasco completo, nan ta bin cu un invento nobo pa mira si esaki por duna mihor resultado pa nan politica di desvia pueblo. Pero esaki tambe lo no resulta pasobra ya e pueblo Arubano tin nan door y ta comprendiendo nan wega.
Nan kier pretende di duna Aruba cierto garantia bisando cu mester bin un "Algemene Maatregel van Rijksbestuur" - (medida general di Gobierno Holandes) cu ta stipula cu den cierto casonan projektonan di ley cu ser accepta door di Staten no ta drenta na vigor promer cu nan haya aprobacion di un instancia cu ta worde determina den e Algemene Maatregel van Rijksbestuur esta di e "medida general di Gobierno Holandes".
Articulo 70 di Staatsregeling ta duna e posibilidad y derecho aki na Staten. Awor nan kier pa un instancia ajeno na e esfera autonomo di Antillas institui un areglo cu ta stipula cu un projekto di ley acceptá caba door di Staten no por bira ley promer cu e haya aprobacion di e instancia cu e medida general di Gobierno Holandes, ta determina.
Esey si lo torno na nos autonomia. Esey si ta kita poder for di representacion di pueblo y hacië inferior na un instancia cu ta keda total pafor di Antillas. Partido Patriotico Arubano no por accepta pa haci nos autonomia menos den ningun manera.
Pa Partido Patriotico Arubano nos autonomia ta un asunto di principio y di masha importancia. Nos no por laga ningun hende hunga cu esey.
Ta tristu cu e personanan cu a tuma e initiativa aki ta pretende cu nan ta haci esey pa proteha autonomia di Aruba, siendo cu no ta asina.
Nan mester ta kere cu pueblo no ta compronde nan mañanan.
Señor Presidente, nos no por accepta cu e hendenan aki no conoce articulo 88 di Staatsregeling. Esaki ta stipula claramente cu cualkier cambio den Eilandenregeling mester ser aproba pa 2/3 parti di Staten y cu e ley ey no por drenta na vigor promer cu e haya aprobacion di Corona.
Esey ta sigur caba un garantia maximo. Of nan no tin confiansa den Casa Real Holandes? Pues, ya caba den Staatsregeling ta existi un garantia maximo di tur locual por worde haya den cualkier otro forma. Pues ata aki atrobe un prueba mas cu loke e hendenan aki ta propone ta inutil y ta pueblo mes nan kier desvia. Esaki si Partido Patriotico Arubano no ta dispuesto na haci.
Señor Presidente, segun e ultimo resultado electoral Partido Patriotico Arubano ta e partido di mas grandi di Aruba y ta representa den e Raad aki pa e minoria mas grandi posibel - 10 di 21 asiento - enfrentando e mayoria di mas chikito posibel esta 11 asiento - parti den 4 grupacion cu ta aboga cada un cosnan completamente distinto. Votadornan di Partido Patriotico Arubano a vota pa un partido cu nan conoce su principio y programa. Un gran parti di pueblo a duna preferencia na Partido Patriotico Arubano. Nos por mira esey na e 10 miembronan aki den Raad.
Na e otro banda ta Arubaanse Volks Partij cu no tin ni Statuut y di cual ningun sabi kiko en berdad nan kier.
E partido aki ta depende completamente di e persona cu ta dirigiële na un momento dado sin mas. Ta pesey no ta posibel pa e partido aki pretende di ta expresa opinion publico. Siman pasa 6 di e 8 candidatonan di Partido Revolutionario di Obrero (esun di 9 a bay biba na Saba) a distanciá nan mes for di e partido aki y no ta reconoce su exponente den Raad mas como tal. Si un hende no ta representa ni opinion di mayoria di exponentenan di su partido, ta con e kier pretende di ta papia na nomber di pueblo? E otro 2 partidonan no ta masha distinto.

Pa oportunismo politica Union Nacional Arubano ta dispuesto di cambia rumbo cualkier momento. E representante di Partido Independiente Arubano a distancia su mes di Arubaanse Volks Partij pa lanta su mes partido. Resultado di eleccion a proba cu e no a cay den agrado di pueblo.
Ta posibel anto cu e exponentenan di e 4 grupacion aki ta kere seriamente cu ta nan ta yamá pa expresa deseonan di Aruba? Nos no por accepta esaki.
Señor Presidente - for di principio nos a mustra cu e deseo pa haya mas autonomia insular ta un asunto di masha importancia y serio cu mester ser studia debidamente. Aruba ta exigi cu mester trata e asunto aki na serio. Pero manera e cos ta bay aki, e ta para bira un payasada.
Ora cu a forma un comision pa bay studia posibilidadnan pa duna mas autonomia insular, Partido Patriotico Arubano a duna su full cooperacion di buena fe y a pone 2 miembro den e comision. E manera infantil cu e hendenan aki kier actua awor ta haci trabao di e comision aki imposibel. Ta pesey anto, Señor Presidente, Partido Patriotico Arubano mester bay pensa serio si e por sigui tuma parti na e trabao di e comision aki mas aleuw Masha danki, Señor Presidente.

DE HEER L.A.I.CHANCE: Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij de woorden van mijn fraktie-genoten. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

DE HEER C.YARZAGARAY: Señor Presidente, en berdad ta tristu pa constata cu mayoria bes den nos reunionnan di Raad nos ta yega hunto y cu optimismo nos ta weita padilanti cu nos por yega na resultadonan positivo pa bienestar di nos lugar y pa progreso di nos isla pa trece un mihor mañan y un mihor futuro pa nos yuinan y pa mañan nos cu a sinta aki den en vista di historicos nan por bisa cu nos a haci un trabao constructivo.
Ta tristu pa constata cu a pesar di esfuersonan cu mester worde haci pa Aruba, nos ta weita cu e politica ta hunga un rol grandi den evolucion pa mas autonomia, es ta pa nos tin mas di bisa den nos lugar.
Tambe por worde constata cu aki den Antillas estructura economico, social y cultural ta depende hopi di nos politica. Politica no ta depende di nos estructura economico, social y cultural. Pesey nos como representantenan di pueblo y como miembronan di e Conseho Insular aki na Aruba tin e plena deber di no mira e cos aki cu fanatismo politica. Nos tin cu weitele mas como un asunto serio cu ta trata na interes di Aruba.
Di e banda ey mi a tende hopi comentario y ta duel mi pa mi bay den detaye, pero nunca mi a busca moda di haci ningun atake personal ariba ningun representante te awe cu mi ta dirigi mi mes como miembro di e Conseho aki y otro representacionnan cu mi tin. Lo mi no haciële, pasobra e pueblo Arubiano, esunnan cu a pone confiansa den mi, ta exigi di nos y di mi persona pa dunanan un representacion digno.
Ta pesey awe, desgraciadamente, mi tin di haci un comentario riba politica. Nos a tende cu nos kier daña e situacion, bira e wowonan di e pueblo cu e politica cu nos ta haci y cu mocionnan cu nos ta trece aki den.
Señor Presidente, nos a trece tres mocion. Promer mocion cu nos a trece ta pa nos nombra un comite pa mas autonomia.
Di dos mocion ta masha constructivo y esey ta pa nos haya mas placa pa nos lugar pa e dividimento di placa di e belasting cu ta bay na Land.
Awe e di tres mocion, un mocion grandi, ta duna nos e derecho cu ta hancrá den e Staatsregeling di Antillas cu nunca a worde haci uso di djele cu den pasado nan por a defende ariba un balansamento politica cu Aruba nunca lo a perde su derecho di motibonan di coalicionnan politica cu tabata existi e tempo ey. Awor e tempo a cambia y e coalicion politica no ta e garantia mas pa Aruba su autonomia sino un menasa.
Manera nos tur sabi Corsow tin 12 miembro di Staten, Aruba tin 8.
Isla Ariba tin uno y Bonaire tin uno.

Cu un coalicion bon forma semper Aruba lo por haya su derecho y lo nos por bisa cu en berdad nos tin un voz den Gobierno Central cu bon representantenan,a pesar di otro colornan politica. Pero considerandonan como representantenan, probablemente digno, nan no lo trata pa busca modo di kita for di nos e derechonan cu nos tabatin den e Statuut. Awor a para bira cu ta birando un wega politica caminda cu nan ta busca modo di drey e asunto bisando cu nos ta haciendo un trabao cu no ta digno como representacion. Si nos tin cu trece tur loke ta worde bisa ariba caya, tur loke ta worde bisa den reunionnan politica y tur loke ta worde skirbi den pamfletanen politica - cu ta un politica negativo, tristu pa bisa den Antillas - cu no ta informa pueblo dignamente di e situacion, anto mi ta kere cu aki ta trata di politiconan cu no sa kiko ta politica y cu no tin e responsabilidad di ta un politico. Mi por menciona varios puntonan cu nos a worde ataca cune como partido di Arubaanse Volks Partij cu nos no tin Statuut. Mi por bisa cu nos no a worde declara failliet nunca. Nan ta bisa cu nos ta drey wowo di pueblo y gaña pueblo. Nos no a gaña pueblo nunca, Señor Presidente, cu nos ta bay kita pensioen di behes y cu nos ta bay pasa bulldozer ariba water-plant.
Tur esakinan a worde bisa ariba arena politica.

DE VOORZITTER: Mijnheer Yarzagaray, mag ik U verzoeken U tot het agendapunt te beperken?

DE HEER C.YARZAGARAY: Señor Presidente, mi ta sigui cu e agenda-punt pero mi kier solamente referi como politico ariba loke a worde papia aki den. Mi kier referi pa historia cu nos no ta den e situacion aki pa laga haci caso di politica aki den.
Considerando e mayoria di partida cu nan ta papia aki den, mi por bisa si nos wak e awor den e politica awendia anto nos por bisa cu ya e banda pariba a perde basta voto caba pasobra ya tin cu no ta bay di acuerdo cu e sistema di Gobierno na Corsow y esey tambe a haci fayo di casi 500 votos atrasá.
Na Corsow nos tin un 2/3 parte cu tambe ta basá fictivo, un 2/3 cu no ta respaldá pa e pueblo di Corsow ni di Aruba. Un di nan miembro a bisa cu e notulen di e reunion aki mester bay hunto cu e motie. Mi por bisa cu nos no tin miedo pa e notulen aki bay hunto cu e motie. Cu nos mester tene commissie-vergadering pa nos papia e cosnan aki serio, mi por bisa cu nos nunca a worde yamá den commissie-vergadering pa nos worde splica cu Gobierno Central tin intencion di bay cambia Eilandenregeling, a pesar cu nos ta e mayoria. Si nos wak, e cambionan proponi den Eilandenregeling nos ta weita un contradictorio den e proposicionnan cu a worde hincá en cuanto articulo 72 caminda no un diputado su sol, pero Bestuurscollege ta forma colegialmente un cuerpo. Ya caba un paso asina ta un paso contra articulo 72 di Eilandenregeling.
Tocante colonialismo nos kier bisa lo siguiente.
Nos no kier bay den un colonia Antillano. Nos no kier bira colonia di Corsow. Pesey nos tin den Statuut e derecho pa apela na Holanda y ainda nos ta parti di Reinado Holandes. Pueblo Arubano siguramente por bisa di tin e respet pa e Casa Real, como socionan igual den e reinado. Pero e pueblo Arubano no tin respet pa un mayoria cu kier trapa su derecho for di Corsow. Y kende ta representante digno di Aruba mester ta completamente na haltura di esaki pa asina nan por tuma nan responsabilidad serio pa weita ki solucionnan positivo nos por bin cunele. Mi no tin intension di bay den mas detaye tocante e propagandanan politica, pero laga nos ta hende serio y sincero pa nos comprende e responsabilidad cu tin actualmente. Esaki ta promer fase contra nos autonomia, e cambio den Eilandenregeling. Y lo sigui mas. Mihor tempran cu laat pa nos cuminsa cune. Esey, mi ta kere, ta e intencion y deseo di e pueblo Arubano y nos lo cumpli cu e deber ey a pesar di e sueltonan mortal pa busca modo di drey e asunto.

Tres miembro di Staten di Aruba: contra 11 den Staten no por bisa cu Aruba ta representa den un Gobierno Central. Nan no por bisa cu nan por bay contra 11 cu no por haya loke nan kier pa Aruba¡
Nan no por bisa cu nan tin garantia cu Gobierno Central ta respalda nan derecho siendo nan no ta den Gobierno.
Conociendo politica y conociendo experiencianan politica cu a pasa na Corsow, nos ta permiti ningun momento pa pasa na Aruba loke a pasa na Corsow. Esey e pueblo Arubano a dicidi y nos ta cla pa actua di awe padilanti. Esey ta un libertad digno di un pueblo y un libertad democratico. Esunnan cu no kier weitele nos no por yuda pasobra no tin sordo mas sordo cu esnan cu no kier tende. Masha danki, Señor Presidente.

DE HEER M.CROES: GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik zal heel kort zijn. Er is een Nederlands spreekwoord, dat zegt, "een kat in het nauw maakt gekke sprongen" en dat heb ik kunnen zien in de verklaring van de heer Finck, die weer probeerde om de pogingen van deze politieke groepering voor meer autonomie voor het eilandgebied Aruba belachelijk te maken. Dat laten wij over voor rekening van de heer Finck. Per slot van rekening spreekt hij hier met de gratie Gods alhoewel hij zich trots maakt, dat zijn partij de grootste is.

Tocante e declaracion di Señor Osbaldo Croes a duel mi di bolbe mira cu, manera mi a bisa den reunion pasa, e ta sigui reduci su mes na eco di Señor Finck. Poco picá si pa un politico di tanto experiencia.
Pero manera mi a bisa, Señor Presidente no bale la pena pa comenta.
Nos a mira con e situacion ta y mi por consta na bisa cu "Los perros ladran y la caravana pasa".
Un punto sí mi kier aclarea, promer cu mi termina, Señor Presidente, Partido Patriotico Arubano ta bisa cu nan ta considera seriamente pa sali for di e comision pasobra actividadnan di e grupo aki ta stroba trabao di e comision. Señor Presidente, tin un mal comprendimento tocante e tarea di e comision cu a worde nombra door di Eilandsraad dia 21 di november. E tarea di e comision aki ta pa formula deseonan di isla di Aruba pa mas autonomia. Dia cu e comision aki a worde nombra ainda Gobierno Central no ta propone cambionan den Eilandenregeling. Esey tabata un accion despues cual a crusa e decision di Eilandsraad pa formula su deseonan. Pues en vista di e situacion cambia Eilandsraad tin e pleno derecho pa papia riba e asuntonan aki, pa duna mas indicacion.
Eilandsraad tin hasta derecho di cambia opdracht di e comision of di termina e opdracht y tuma otro medida. Asina ta e pasonan cu Eilandsraad ta tuma, den ningun forma ta stroba trabao di comision.
Atrobe mi ta bin riba e proverbio, "een kat in het nauw maakt gekke sprongen". Pushi cu ta hayele preta ta tira tur sorto di brinco.
E no sa ta unda e kier bay. Pero, Señor Presidente, nos ta convenci caba cu Partido Patriotico Arubano no ta sincero den su intencion pa traha pa autonomia pa Aruba.
Pesey si representantenan di Partido Patriotico Arubano den e comision aki kier bay, mihor awe cu mañan.
Ya e comision aki por traha seriamente. Per slot van rekening esaki ta un asunto di Arubiano.

DE HEER G.F.CROES, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, en coneccion cu locual e 2 miembronan di Partido Patriotico Arubano a caba di declara lo mi kier a trece un punto di vista padilanti, esta cu den articulo 70 ta para cu e instancia mester worde nombra pa un Algemene Maatregel van Rijksbestuur. Articulo 70 kier habri e posibilidad pa un dialogo di e Territorio Insular cu e instancia. Articulo 70 no ta worde cubri den ningun momento pa articulo 88. Den articulo 88 ta pará cu despues cu Staten aproba un cambio of aproba un Landsverordening cu ta trece cualkier cambio den Eilandenregeling e mester worde aproba pa Corona.

Pero den esaki nos no ta weita cu e ta cubri e deseo di nos. E deseo di e Raad aki ta pa habri un dialogo entre Aruba y Holanda. Pasobra manera otro miembronan a caba di bisa, nos por a mira con un cierto isla a worde domina pa Gobierno Central. Awor nos pueblo di Aruba cu semper a grita pa mas independencia y te hasta un tempo pasa a grita pa separacion, awor nos ta mira cu e peliger ta existi cu Aruba tambe lo bay sufri bao di e dominio di e pueblo di Gobierno Central.
Pesey, Señor Presidente, mi kier aclarea un biaha mas cu articulo 70 ta pa nos haya un dialogo cu Holanda y articulo 88 ta solamente un bekrachtiging door di Corona di un landsverordening cu ta trece cambio den Eilandenregeling, mientras cu e isla més no tin ningun instancia pa acudi cerca djé pa splica su deseonan. En cuanto locual Señor Osbaldo Croes a bisa, e ta declara cu centralisacion di e cambionan den Eilandenregeling cu a worde proponi ta haci nos autonomia mas amplio.
Mi ta comprende kiko nan ta yama "nos autonomia". Pero pa partido di Gobierno aki ningun momento centralisacion ta nifica haci autonomia mas amplio. Pa nos ta decentralisacion y esey ta haci nos autonomia, e autonomia di e pueblo Arubiano, mas amplio.
Locual e a bisa cu partido Arubaanse Volks Partij no tin Statuut, mi por puntra si e faillissement di Partido Patriotico Arubano ya a worde drecha of cancela?
En cuanto cu nan declaracion en coneccion cu cierto grupo cu a laga un cierto partido di Gobierno, pakiko nan no ta papia di e grupo cu a bay respalda e Gobierno Central pa purba trece un cambio den Eilandenregeling na beneficio di Gobierno Central? Pakiko nan no ta lesa e pida den Amigoe di Aruba cu a sali ayera, e splicacion di e redactor cu e tres personanan ta bay respalda Gobierno Central casi no tin hende tras di nan. Señor Presidente, na fin lo mi kier bisa si esaki nan ta yama payasada, locual a sali for di boca di Señor Finck, un biaha mas mi kier bisa, nos ta comprende cu Señor Finck ta yama esaki payasada. Nos pueblo Arubiano ta serio den e asunto aki. Nos sabi cu Señor Finck no tin sintimento pa bringa pa mas autonomia pa nos pueblo.
Y manera mi colega diputado Max Croes a bisa ta berguensa pa un Arubiano bira eco di Señor Finck. Señor Presidente, payasada lo ta si e unico Arubiano aki vota pa e cambionan aki den Staten. Masha danki, Señor Presidente.

DE VOORZITTER: Alvorens verder te gaan wil ik de gedeputeerden verzoeken om wanneer zij het woord vragen als gedeputeerden, zij dan ook als gedeputeerden spreken. Ik krijg de indruk dat de gedeputeerden gebruik maken van artikel 21 waarin staat dat zij inderdaad het woord mogen voeren, ook al hebben zij in de eerste ronde niet gesproken.
De tweede zin van het eerste lid van artikel 21 is niet voor hen van toepassing, maar dan wordt er ook van verwacht dat de gedeputeerden als executieven spreken.
Ik krijg de indruk dat men als raadslid spreekt hoewel men het woord vraagt als gedeputeerde.

DE HEER G.F.CROES, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik neem aan dat U op mij doelt, maar waaruit kunt U afleiden, dat ik niet als gedeputeerde gesproken heb?

DE VOORZITTER: Uit de inhoud van Uw woorden, Mijnheer Croes.

DE HEER D.G.CROES; GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, mi ta masha contento cu e tres firmantenan di e mocion aki a manda e mocion aden y mas contento ainda cu e miembronan cu ta apoya e Gobierno na poder a vota pa e mocion importante aki na unda nos ta manda copia na varios instancias.

Ey ta mustra claramente cu e miembronan cu ta apoya e Gobierno na poder ta completamente tras di e mocion tan importante aki. Mi ta spera di banda di Gobierno Holandes nan lo tuma bon nota di e deseo di e pueblo Arubano. Esaki, loke e miembronan cu ta apoya Gobierno a haci awe, ta algo sumamente grandi pa Aruba. Mi ta spera tambe cu esaki ta un cu lo keda graba den historia politica di Aruba pa mas autonomia pa nos isla. Masha danki, Señor Presidente.

DE HEER E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, een punt van orde. Mijnheer de Voorzitter, misschien dat ik het verkeerd begrijp, maar artikel 21 van het Reglement van Orde stelt duidelijk, "de beraadslagingen in de tweede instantie blijft beperkt tot hen, die in eerste instantie het woord hebben gevoerd".
Wij hebben geen bezwaar om te luisteren naar de gedeputeerden, maar alleen maar om te voorkomen dat er in de toekomst moeilijkheden ontstaan, moet ik stellen dat wij van mening zijn, dat de gedeputeerden recht hebben in drie ronden te spreken, mits zij het woord hebben gevoerd in de eerste ronde. Zo zie ik het hier staan.

DE VOORZITTER: In overleg met de Eilandssekretaris zijn wij tot de conclusie gekomen - ik weet niet hoe de andere leden er over denken - dat lid 1 van artikel 21 niet van toepassing is voor de Voorzitter, de gedeputeerden en zij die een voorstel hebben ingediend of verslag hebben uitgebracht. Het eerste lid - dus waar het artikel om gaat - zegt dat: "behalve de Voorzitter, de gedeputeerden en zij die een voorstel hebben ingediend of een verslag hebben uitgebracht, mag niemand over hetzelfde onderwerp meer dan tweemaal het woord voeren".
De volgende zin slaat dus alleen op de mensen die dus tweemaal het woord mogen voeren. "De beraadslagingen in de tweede instantie blijft beperkt tot hen, die in eerste instantie het woord hebben gevoerd".
Dus dat slaat alleen maar op de mensen die dus tweemaal het woord mogen voeren; althans zo lezen wij het. Maar ik ben het wel met U eens dat de gedeputeerden - dit heb ik reeds gesteld - hier geen misbruik van mogen maken. U bent raadslid en U bent eventueel ook gedeputeerde.
Men moet zich dus realiseren dat de andere raadsleden ook maar tweemaal mogen spreken, dan moet de gedeputeerde, raadslid zijnde, zich daar ook aan houden, anders krijgt men natuurlijk een onevenwichtig systeem.
Maar de gedeputeerden, die gebruik willen maken van het feit, dat hij daar niet ondervalt moet dan ook spreken in de zin van de executieven, als gedeputeerde, dus als men een antwoord geeft in verband met het uitvoeren van een beleid. Vandaar dat ik ook een beroep heb gedaan op de gedeputeerden om wanneer zij dus spreken als gedeputeerden, dus ook als gedeputeerden het woord voeren om het beleid van het Bestuurscollege of van het departement van de gedeputeerden, nader toe te lichten of nader te verdedigen. En dat gebeurt in sommige gevallen niet. Dus ik wil de gedeputeerden verzoeken om wanneer zij gebruik maken van deze mogelijkheid dan ook zuiver als gedeputeerden te spreken en dus het beleid van het Bestuurscollege of van het departement van de gedeputeerden te behandelen en niet zijn politieke mening als raadslid, al is hij raadslid. Als raadslid is hij ook verbonden aan twee ronden.

DE HEER E.R.FINCK: Een punt van orde, Mijnheer de Voorzitter. Ik wil dit dus hier niet helemaal gaan behandelen, want wij zijn helemaal niet eens met deze gedachtengang. Volgens ons staat hier duidelijk, dat hij in de tweede ronde mag spreken als hij in de eerste gesproken heeft.
Dat lezen wij in de tweede zin. Daarom wil ik U vragen, Mijnheer de Voorzitter, als het mogelijk is, een gesloten vergadering bijeen te roepen, waarbij U ook aanwezig bent om deze zaken dus precies te regelen.

Wij hebben, nogmaals, geen bezwaar dat wie dan ook spreekt, maar wij willen ook straks het recht hebben als wij ook iets doen dat wij dan ook de kans daartoe krijgen. Daarom verzoek ik U, Mijnheer de Voorzitter, namens deze fraktie dat wij eens samenkomen om deze zaken te regelen hoe de beraadslaging precies moet plaatsvinden.

DE VOORZITTER: Wij zijn nog steeds bezig met het punt van orde. Ik heb in principe geen bezwaar als de andere leden geen bezwaar hebben om eens een keer, desnoods informeel, bij elkaar te komen om over diverse punten, die te maken hebben met de wijze van werken in de Raad, te bespreken. Ik geloof zelfs, dat het een goed idee is, want inderdaad - ook ik heb de indruk dat er soms een verkeerde mening bestaat over bepaalde werkwijzen. Misschien kan een gedachtenwisseling over en weer ook voor mij verhelderend werken en misschien kunnen wij op deze manier tot een vast omlijnd beleid komen zodat alle raadsleden en ook de gedeputeerden en ook ik als Voorzitter dus precies weten welke richtlijnen wij zullen volgen. Ik wil nog even - naar wat de heer Finck daar net gezegd heeft - dit stellen dat kennelijk hoe men ook de tweede zin van lid 1 van artikel 21 ook wil interpreteren, de bedoeling is dat een gedeputeerde of een raadslid die een voorstel heeft ingediend te allen tijde nog het woord kan voeren, ook al heeft hij niet in de eerste ronde gesproken. Het kan zelfs zijn dat een gedeputeerde niet gesproken heeft noch in de eerste noch in de tweede ronde, maar dat hij naar aanleiding van iets dat in de tweede ronde is gesteld het van belang acht in verband met het beleid van het Bestuurscollege te spreken. Dus hoewel hij niet gesproken heeft in de twee ronden, toch nog even het woord vraagt om het beleid uit te leggen, toe te lichten of te verdedigen. Maar ik zal gaarne in overweging nemen om dus hierover onderling informeel binnen afzienbare tijd van gedachten wisselen.

DE HEER T.LEEST, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, mi kier haci uso di e oportunidad aki pa agrega na tur loke a worde papia pa parti di mi coleganan pasobra mi ta contento cu e mocion a worde accepta pa via, cu, segun mi concepto nubianan scur ta formando ariba Corsow. Nos por a lesa den un courant no mas ayera cu Aruba mester ta contento cu porfin e verhouding a bira 3 - 3, esta, 3 ministro Arubiano y 3 ministro Curazoleño. Pero ken ta duna nos e siguransa cu esey lo keda asina. Segun mi ta comprende lo bin cambionan pronto cu pa Aruba lo no nifica un adelanto. Segun mi ta comprende persona responsabel di over-ruling di nos mes Gezaghebber, lo bin tin mas di bisa. Locual Señor Finck a trece padilanti mas cu un bes cu Union Nacional Arubano ta bay cu tur biento, mi por comprende pa Señor Finck. Loke e a bisa di Partido Revolutionario di Obrero tambe mi por comprende. Un cos sol mi no por comprende. Di con na e delaster momento toch di parti di Partido Patriotico Arubano acercamientonan a worde haci pa cu e partido Union Nacional Arubano. Aki den 4 partido ta apoya Bestuurscollege actual 4 partido Arubiano. Si tabata 20 mes nos sa di encontra otro ora cu esey ta worde exigi pa presionnan di otro banda. Locual Señor Osbaldo Croes a ripiti asina bunita di Señor Finck, un tradiccion cu ta beat esun di Señor Max Croes, beëdigd vertaler, mi mester felicita Señor Croes altamente. Masha danki, Señor Presidente.

DE HEER C.E.LACLE, GEDEPUTEERDE: Señor Presidente, ami tambe ta yama Señor Presidente masha danki pa e sorto di aclaracion cu Bo a duna riba articulo 21 di e Reglement van Orde y tambe cu e proposicion di Señor Finck pa na su debido tempo e Reglement van Orde worde revisa pa asina e miembronan cu actualmente ta compone e Raad aki yega na un entendimiento mihor pa sabi precies con e asunto di un reunion lo tuma lugar. Atrobe durante e reunion aki, Señor Presidente, mi a tende comentario cu e famoso begroting ta laat.

Mi ta kere cu Señor Finck y e otro miembronan di su fraccion ta muy al corriente di e motibonan pa cual e begroting ta laat. Mi no ta bay den detaye tocante e punto aki den e reunion aki, pero mi ta kere cu ora e begroting bin e fraccion ey tin full derecho di hunga cuanto politiek cu nan kier, con largo cu nan kier, pero di nos banda nos ta bon prepara pa cualkier interpretacion di Partido Patriotico Arubano en cuanto e begroting.
Tocante e mocion, Señor Presidente, mi tin cu bolbe bisa cu mi ta completamente di acuerdo cu e mocion.

DE VOORZITTER: De motie is niet meer aan de orde, Mijnheer Lacle. De motie is klaar.

DE HEER C.E.LACLE, GEDEPUTEERDE: Pero, Señor Presidente, mi a ripara awor ey cu tabata tin diputado cu a papia di e mocion.

DE VOORZITTER: Daarom juist heb ik U daarop geattendeerd.

DE HEER C.E.LACLE, GEDEPUTEERDE: En todo caso, Señor Presidente, mi ta di acuerdo cu e mocion. Masha danki, Señor Presidente.

DE VOORZITTER: Wensen de leden die de vergadering hebben aangevraagd nog het woord? Zij hebben al twee keer gesproken maar er bestaat nog de mogelijkheid, ingevolge artikel 21.

DE HEER F.L.MADURO: Señor Presidente, mi ta haci masha cortico uso di e palabra ya cu mi a bisa na principio caba cu mi ta tene mi zakelijk. Pero di otro banda ta duel mi di tende for di oposicion un relato politica cu no tin nada di haci cu e asunto aki. Como partido di mas chikito, Partido Revolutionario di Obrero, ta ignora totalmente oposicion. Awe mi a bin pa ignora e partido di mas grandi cu tin. Si nan papia of si nan no papia e no ta haci ni un sorto di diferencia.
Nan por wel di bay cas pa mi e no ta haci ni un sorto di diferencia.
En cuanto e seis candidatonan cu a sali - nan a sali pa interesnan personal - mi ta kere cu nan ta behoor mas na partida di Partido Patriotico Arubano. Masha danki.

DE HEER A.WERLEMAN: Señor Presidente, mi ta spera cu Gobierno Holandes lo no pone ningun atencion na e speech, puro politico y partidario, cu Señor Finck a tira aki den. Tambe nan ta busca di tapa e gran daño cu nan ta haci Aruba door di bisa cu aki a busca tur medio pa keda na poder. Señor Presidente, di nos banda nos mester bisa cu Partido Patriotico Arubano ta busca tur medio pa den Gobierno Central nan keda cu un "finger in the pie" aki tambe na Aruba. A costo di nos autonomia of a costo di kiko cu ta, esey e hechonan ta mustra.
Señor Presidente, loke Señor Finck a bisa cu nos ta bay bek den e era colonial, mi no ta kere cu Señor Finck conoce su historia masha bon. Su partido tambe a accepta Eilandenregeling, su partido a accepta Staatsregeling, su partido a accepta Statuut. Eyden tin tur e leynan poni y tambe e beroepsrecht.
Si e tabata contra di djé e mester a kité, saké y no vota pé.
Señor Presidente, nos ta weita anto djies pa politiek bao capa di uniformidad nan kier corta nos autonomia pa Gobierno Central haya mas poder y haci loke nan kier haci. Esey ta promer fase, Señor Presidente. Nos no sabi ki otro cambionan den Eilandenregeling lo bin, pero e dosnan aki caba ta mustra nos ki caminda malo nan ta sigui. No ta porta nan nada basta cu nan caba cu Aruba. Masha danki, Señor Presidente.

DE HEER A.M.ARENDS: Señor Presidente, di banda pariba nan ta grita cu nan tin un partida grandi, pero un cos tur biaha mi a ripara den e reunionnan aki y esey ta cu nan ta evita di menciona cu e Gobierno no tin confiansa den mayoria di e pueblo, pa grandi cu e partido por ta. Pero si no tin mayoria di pueblo e no ta representa mayoria den e reunion aki.
Tocante cu nos no tin Statuut ta straña mi cu awor nan a corda cu nos no tin Statuut. Despues di ultimo eleccion e lider di Partido Patriotico Arubano y tambe un di e miembronan cu awor ta sinta aki den na tur forma a acerca nos partida pa busca di forma e Bestuurscollege.
E dianan ey nan no a corda cu nos no tin Statuut, pero nan a corda si cu nos tin 8 representantenan. Pero nos partido, sabiendo cu Partido Patriotico Arubano nunca lo por sali pa defende Aruba, a bisa nan cu un partida asina mas nunca nos por forma un Bestuurscollege. Masha danki, Señor Presidente.

DE VOORZITTER: Nu geloof ik wel, dat wij aan het einde zijn gekomen van de beraadslagingen. Nu rest mij alleen nog de vraag of de Raad ermee akkoord gaat dat, zoals het raadslid Finck heeft verzocht, een afschrift van de notulen van deze vergadering met de motie wordt opgezonden aan de instanties die gemeld staan onderaan de motie. Gaat de Raad hiermee akkoord?

DE HEER M.CROES, GEDEPUTEERDE: Mijnheer de Voorzitter, ik ga ermee akkoord, mits dat de notulen worden nagezonden, want natuurlijk heeft deze motie een dringend karakter. Wordt het nagezonden dan ga ik daarmee akkoord, maar de motie kan niet blijven wachten.

DE HEER F.L.MADURO: Señor Presidente, mi no tin nada contra cu e notulen di e reunion aki worde manda despues, pero si mi kier cu no esun di e reunion aki sol - unda cu mi a tene mi zakelijk - pero di tur otro reunionnan cu a trata di autonomia tambe. Masha danki.

DE VOORZITTER: Goed, dan heb ik de indruk dat de Raad geen bezwaar heeft dat deze notulen en ook de notulen van de vorige twee vergaderingen worden meegezonden. Deze motie wordt meteen gezonden en de notulen worden nagezonden.

Hiermede zijn wij gekomen aan het einde van deze Raadsvergadering. Ik dank U voor Uw aanwezigheid en medewerking en sluit deze vergadering.

De Voorzitter sluit de vergadering om 9.40 uur des ochtends.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van . . . .

De Voorzitter,

De Sekretaris,